

det ikke allerede dækkes af eksisterende lovgivning om selskaber, institutioner m. v.

Til nr. 2.

Lovforslagets § 9 åbner en hidtil uset, muligvis grundlovsstridig, i hvert fald fra ethvert synspunkt utilstødelig mulighed for en politisk regering til at begrænse den kunstneriske frihed. Ændringsforslaget tilgodeser betydningen af, at denne frihed udtrykkelig lovfæstes.

Til nr. 3.

Ved ændringsforslaget tilsigtes opbygningen af en landsdelsscene i Sønderjylland påbegyndt i finansåret 1970-71.

Til nr. 4.

Lovbundne tilskud må være et centralt krav til en ny teaterlov. Teatrets nuværende økonomiske misere er netop en følge af rammelovsprincippets utilstrækkelighed. § 19 fikserer endog på forhånd ad lovgivningens vej et uadækket tilskudsbehov. Tilskud må betragtes som et naturligt statsligt bidrag til en kulturfunktion. At forlange tilskud tilbagebetalt til statskassen i (sjældne) tilfælde af overskud, altså en slags profit af de investerede midler, er i uoverensstemmelse med de principper, der må anlægges for statens forhold til kulturvirksomhed. Selvsagt bør tilskudsberettiget teatervirksomhed heller ikke give privatkapitalistisk profit (hvilket bemærkninger til § 19 (3. afsnit) synes at åbne mulighed for).

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Niels Matthiasen: Det kan måske lyde negativt, når jeg siger, at det bedste, der er sket med teaterlovforslaget under udvalgsbehandlingen, er den revisionsparagraf, vi har fået indføjet. Det er imidlertid ikke ment negativt. Over for vore ønsker har vi i socialdemokratiet mødt kulturministeren som de gode viljers og de manglende mulighedsers mand, det sidste dog uden egen skyld, det er finansministeren, der begrænser hans muligheder.

Forholdet er, at revisionen af teaterloven er faldet på et tidspunkt, hvor regeringen

mangler penge. Hvornår gør regeringer i øvrigt ikke det, når det gælder kulturpolitik? Lovforslaget er mere end nogen sinde en rammelov, hvor alle ønskelige aktiviteter frit kan udfolde sig og påregne sympati og støtte; der er altså bare det beklagelige, at der er ikke nok at have sympatien i. Derfor er det godt, at loven skal revideres igen i 1973-74. Til den tid er der vel muligheder for, at der kan laves fastere tilskudsrammer end nu. Vi må gå ud fra, at der, efter at der nu for gud ved hvilken gang under denne regering foretages økonomiske indgreb for at sikre betalingsbalancen og genoprette økonomien, til den tid må være skabt bedre økonomiske forhold. Håbet beskæmmer i hvert fald ingen.

Formentlig kommer tidspunktet også til at passe med en revision af loven om det kgl. teater, således at alle former for teater her i landet kan omfattes af samme lov.

Lovforslagets væsentligste fejl er fortsat den, som jeg pegede på ved førstebehandlingen, at der ikke er tilstrækkeligt med penge i den til at imødekomme bare de rimeligste krav, der rejses om en øget støtte til teaterdrift.

Det er en beklagelig ting, at et jysk operahus er skudt ud i en uvis fremtid, hvis man mener, at der er behov, talentmasse og kræfter til at etablere det allerede nu. I det hele taget har der under dette hurtige udvalgsarbejde ikke været tilstrækkelig tid til drøftelse netop af operaens og ballettens fremtid og deres placering i dansk kulturliv.

Derimod har vi haft lejlighed til at drøfte ideen om teaterhuse i forbindelse med butikcentre. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg finder ideen meget inspirerende formet i det oplæg, som udvalget modtog fra en initiativgruppe i Rødovre, først og fremmest derved at man har en mulighed for at skabe et aktivitetscenter i menneskers egen hverdag. En placering, der kan fjerne den fremmedgørelse, den forlorte fornemme finhed, der hos mange mennesker forbindes med det traditionelle teater.

I øvrigt skal jeg henvise til betænkningen og ved denne lejlighed nøjes med at koncentrere mig om nogle enkelte principielle ting, som vi fra socialdemokratiets side har fremført og lagt vægt på at få med i loven eller i betænkningen.

Ved lovforslagets fremsættelse blev